

ความผิดทางการเมือง ของนายทหารระดับสูงของกองทัพไทย
ที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ 30-33

ร้อยตำรวจโท พุทธิพงษ์ ประยูรศิริ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-821-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018398

11482145X

POLITICAL THINKING OF HIGH RANKING MILITARY OFFICERS
IN THE NATIONAL DEFENSE COLLEGE, CLASS 30-33

POL.LT. PHRUTIPONGSE PRAYOONSIRI

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Government
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-821-6

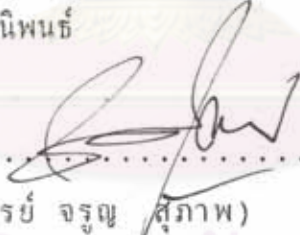

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดทางการเมืองของนายทหารระดับสูงของ
กองทัพบกไทยที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
รุ่น 30-33
โดย ร.ต.ท.พฤทธิพงษ์ ประยูรศิริ
สาขาวิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว

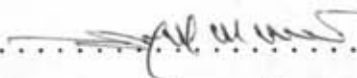
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ จรุณ สุภาพ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตชนารักษ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พดทิพงษ์ ประชวรศิริ : ความคิดทางการเมืองของนายทหารระดับสูงของกองทัพไทยที่ศึกษา
ในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 30-33 (POLITICAL THINKING OF HIGH
RANKING MILITARY OFFICERS IN THE NATIONAL DEFENSE COLLEGE, CLASS
30-33) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรศักดิ์ ม่วงแก้ว, 230 หน้า. ISBN 974-581-821-6

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดทางการเมืองของนายทหารระดับสูงของกองทัพไทยที่ศึกษาในวิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 30-33 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง
และอุดมการณ์ทางทหาร ของนายทหารระดับสูงของกองทัพไทยที่ดำรงยศทหารบก ก่อนเข้าศึกษาในวิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 30-33 ว่าเป็นแบบใด และเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่เมื่อเข้ารับการเรียนรู้อุทิศ
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรแล้ว

การเก็บข้อมูลใช้วิธีการแบบสำรวจ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาวิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร รุ่นที่ 30-33 รุ่นละ 15 คน

ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้อุทิศวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรไม่มีผลต่อความคิดทาง
การเมืองของนายทหารระดับสูงของกองทัพไทย โดยทั้งก่อนเข้าและหลังเข้ารับการศึกษา จะมีความคิด
และอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นแบบอนุรักษนิยม และมีอุดมการณ์ทางทหารแบบผู้ใกล้ชิดความมั่นคงของ
ชาติ โดยภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม ไม่มีผลที่จะทำให้ความคิดทางการเมืองเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การเมืองการปกครองไทย
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติ ร.ศ.ท. [ลายมือ]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C330084 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD : POLITICAL THINKING/POLITICAL IDEOLOGY/MILITARY IDEOLOGY

PHRUTIPONGSE PRAYOONSIRI : POLITICAL THINKING OF HIGH RANING
MILITARY OFFICERS IN THE NATIONAL DEFENSE COLLEGE, CLASS 30-33)
THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.DR.PORNSAK PHONGPHAEW, 230 PP.
ISBN 974-581-821-6

This research is a study of political thinking of high ranking military officers in the National Defense College, class 30-33. The objective of this study isto compare the political thinking, political ideology and military ideology of these high ranking military officers before and after thaking course at the National Defense College.

Data are collected by means of a survey. Fifteen samples are randomly selected from ecah group of military officers, making the total population of 60.

It is found that there is no statistically significant difference on political thinking before and after studying at the National Defense College. They maintain their conservative political ideology and assume the role of political conciliators. Their socio-economic status have no significant effect on their political thinking and ideology.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การปกครอง.....
สาขาวิชา.....การเมืองการปกครองไทย.....
ปีการศึกษา.....2535.....

ลายมือชื่อนิติกร.....ร.พ.ท. [Signature].....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....พ.ศ.ร. [Signature].....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ และความช่วยเหลือ
แนะนำจากท่านอาจารย์ ซึ่งประกอบด้วย ศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ,
รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตนารักษ์, รองศาสตราจารย์ ดร.กมล
สุขพานิช-ขันทราน อดิเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์
ห้องแก้ว ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ รองศาสตราจารย์ ดร.กมล
สุขพานิช-ขันทราน อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ในช่วงแรก ซึ่งได้คอย
ควบคุมดูแลให้คำแนะนำและกระตุ้นเตือนด้วยความใกล้ชิดตลอดมา

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณตัวแทนนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
รุ่น 30-33 ซึ่งให้ความร่วมมือด้วยดีในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งนำมา
ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำวิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่ให้ความ
ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์

ส่วนดีทั้งหมดของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบิดา พ.ต.ท.
ทิเชษฐ ประยูรศิริ และมารดา นางลัดดา ประยูรศิริ ผู้คอยประคับประคอง
และเป็นกำลังใจมอบสิ่งดีงามให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา อีกทั้ง พล.ต.ท.ไพฑูรย์
สุวรรณวิเชียร ผู้บัญชาการประจำกรมตำรวจทำหน้าที่นายตำรวจประจำสภา
ความมั่นคงแห่งชาติ ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด

ร้อยตำรวจโท พุทธิพงษ์ ประยูรศิริ

กรกฎาคม 2535

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
สภาพทั่วไปและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	7
ข้อจำกัดและกรอบขอบเขตของการศึกษา	13
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
การนำเสนอผลการศึกษา	15
2 ทฤษฎี	17
วัฒนธรรมทางการเมืองและการเรียนรู้ทางการเมือง	17
อุดมการณ์ทางการเมือง	31
ความคิดและทัศนคติทางการเมือง เสรีนิยมกับ อนุรักษนิยม	33
แนวทางการศึกษา "กลุ่มขนาดเล็ก" ในการวิเคราะห์ บทบาทของทหารบกในการเมือง	73
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	80
3 ระเบียบวิธีวิจัย	90
สมมติฐานในการศึกษา	90
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	100

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	102
การวิเคราะห์ข้อมูล	107
4 ประวัติความเป็นมาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	109
คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษาหลักสูตรวิทยาลัย ป้องกันราชอาณาจักร	121
หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	122
5 ผลการศึกษาวิจัย	133
ความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองก่อนเข้าศึกษา ในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	142
ความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองหลังเข้าศึกษา ในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	142
อุดมการณ์ทางการเมืองก่อนเข้าศึกษาในวิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร	177
อุดมการณ์ทางการเมืองหลังเข้าศึกษาในวิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร	177
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดทางการเมืองกับภูมิหลัง ทางเศรษฐกิจและสังคม	181
6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	195
บรรณานุกรม	204
ภาคผนวก	211
ประวัติผู้เขียน	231

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	คุณลักษณะของประชากรวิจัย	102
5.1	ความคิดทางการเมืองของนายทหารระดับสูงของ กองทัพบกไทยก่อนเข้ารับการศึกษาในหลักสูตร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร และหลังจากจบ หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรในด้าน การรับรู้หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ..	
5.2	ความคิดทางการเมืองของนายทหารระดับสูงของ กองทัพบกไทยที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในด้านความเสมอภาค	143
5.3	ความคิดทางการเมืองของนายทหารระดับสูงของ กองทัพบกไทยที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในด้านความมีเหตุผล	151
5.4	ความคิดทางการเมืองของนายทหารระดับสูงของ กองทัพบกไทยที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในด้านอำนาจนิยม	156
5.5	ความคิดทางการเมืองของนายทหารระดับสูงของ กองทัพบกไทยที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในด้านการเปลี่ยนแปลง	162
5.6	ความคิดทางการเมืองของนายทหารระดับสูงของ กองทัพบกไทยที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในด้านอุดมการณ์ทางทหาร แบบผู้พิทักษ์- นักปกเกล้าเกลี้ย	172
5.7	แสดงผลรวมของความคิดทางการเมืองแบบอนุรักษ นิยม	182

5.8	แสดงผลรวมของอุดมการณ์ทางทหารแบบ นักโกล์เกลีย์	183
5.9	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทาง เศรษฐกิจ และสังคมกับความคิดทางการเมืองแบบอนุรักษ นิยมของนายทหารระดับสูงของกองทัพไทย ที่ศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรก่อนเข้า หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	184
5.10	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทาง เศรษฐกิจ และสังคมกับความคิดทางการเมืองแบบอนุรักษ นิยมของนายทหารระดับสูงของกองทัพไทย ที่ศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรหลังเข้า หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	186
5.11	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทาง เศรษฐกิจ และสังคมกับอุดมการณ์ทางทหารแบบนักโกล์เกลีย์ ความมั่นคงของชาติของนายทหารระดับสูงของ กองทัพไทยที่ศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ก่อนเข้าหลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	189
5.12	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทาง เศรษฐกิจ และสังคมกับอุดมการณ์ทางทหารแบบนักโกล์เกลีย์ ความมั่นคงของชาติของนายทหารระดับสูงของ กองทัพไทยที่ศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลังเข้าหลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	191
5.13	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดทางการเมือง แบบอนุรักษนิยมและอุดมการณ์ทางทหารแบบ นักโกล์เกลีย์ของนายทหารระดับสูงของกองทัพไทย ที่ศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	194

สารบัญประกอบ

รูปที่		หน้า
2.1	เส้นแนวชาย-ขาว ของอุดมการณ์.....	54
2.2	สถานการณ์ที่เรียกว่า "ก้าวหน้า" หรือ "ถอยหลัง".....	55
2.3	กลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่มอุดมการณ์.....	59
2.4	พวกปฏิบัติริยาในแนว เส้นอุดมการณ์.....	68
2.5	เปรียบเทียบสถานภาพที่เป็นอยู่ทางอุดมการณ์ ของไทยกับประเทศอื่น ๆ.....	69
2.6	ค่านิยมของแต่ละกลุ่มอุดมการณ์.....	70
2.7	ทัศนภาพของอุดมการณ์กับแนวโน้มของพฤติกรรม...	71

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย